

Bättre halkbekämpning

Motion till Kommunfullmäktige

2019-04-29

Några gånger den här vintern har det varit glashalt på vissa platser, bland annat på torget i Södra Ryd, vid Skövde Resecentrum och på många trottoarer i Skövde centrum, men det gäller med största sannolikhet fler platser.

Inget verkar har gjorts för att åtgärda detta. Tvärtom har det fortsatt vara glashalt tills isen smält eller täckts av snö.

Det här problemet har inte uppstått den här vintern utan funnits under många år. Man frågar sig varför det kvarstår.

Lösningar finns dock. Exempelvis har Viveca Wallqvist, forskningsledare på forskningsinstitutet Rise och ledare för flera olika projekt som rör halka, forskat fram en blandning av kaliumformiat, socker och lignin som är mycket effektivare och miljövänligare än vägsalt. Blandningen löses upp i vatten och är tänkt att användas på gångbanor.

Koksalt är det som används mest på vägar nu. Det har effekt ned till minus 8 grader, men det krävs ganska stora mängder. Saltet har negativa effekter på miljön. Bland annat hämmas växters näringsupptag, djurtassar far illa, och vattentäkter kan få en salt bismak.

Kaliumformiat, eller salt av myrsyra, används på flygplatser för att halkbekämpa banorna. Det har mycket bättre effekt än koksaltet, det går åt mindre mängder, och det är effektivt ända ned till minus 15 grader, enligt forskningsinstitutet Rises tester. Myrsyresaltet har inte någon negativ påverkan på växter eller djur. Kaliumformiat är en biprodukt från vissa industrier.

Socker, eller snarare sockerlösning, har effekt mot halka. Det är en naturprodukt från sockerbruk.

Lignin, eller lignosulfonat, görs av träd och är effektivt mot halka. Det ser ut som ett slags mjöl och doftar aromatiskt.

Att använda blandningen av kaliumformiat, socker och lignin är ekonomiskt försvarbart. Ämnena är visserligen dyrare per kilo, men eftersom det går åt mycket mindre än om man använder koksalt blir det inte så mycket dyrare per kvadratmeter.

En annan vinst med bättre halkbekämpning är att fallskadorna rimligtvis minskar. Enligt Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) kostar de mellan 22 och 25 miljarder om året. En tredjedel av dessa skador sker utomhus. Folk dör av brutna höfter och lårben då de blir liggande.

På Skövde kommuns webbplats står att ”hos oss finns det under vintersäsongen alltid en arbetsledare i beredskap med ansvar för att natt som dag ha koll på väder och väglag” samt att det är kommunen som har ansvar för ”snöröjning, underhåll och halkbekämpning av det kommunala vägnätet, torg, parkeringsplatser och gång- och cykelvägar”.

Det ansvaret verkar Skövde kommun inte ta på allvar.

Det är svårt för många gående att ta sig fram när det är glashalt. Det gäller inte minst äldre människor och människor med funktionsvariation.

Vänsterpartiet yrkar att:

- Halkbekämpningen i Skövde kommun förbättras, t.ex. genom att man börjar använda den ovan nämnda blandningen av kaliumformiat, socker och lignin.

Gabryjel Blom

Isabell Ankarström

Dag Fredriksson

